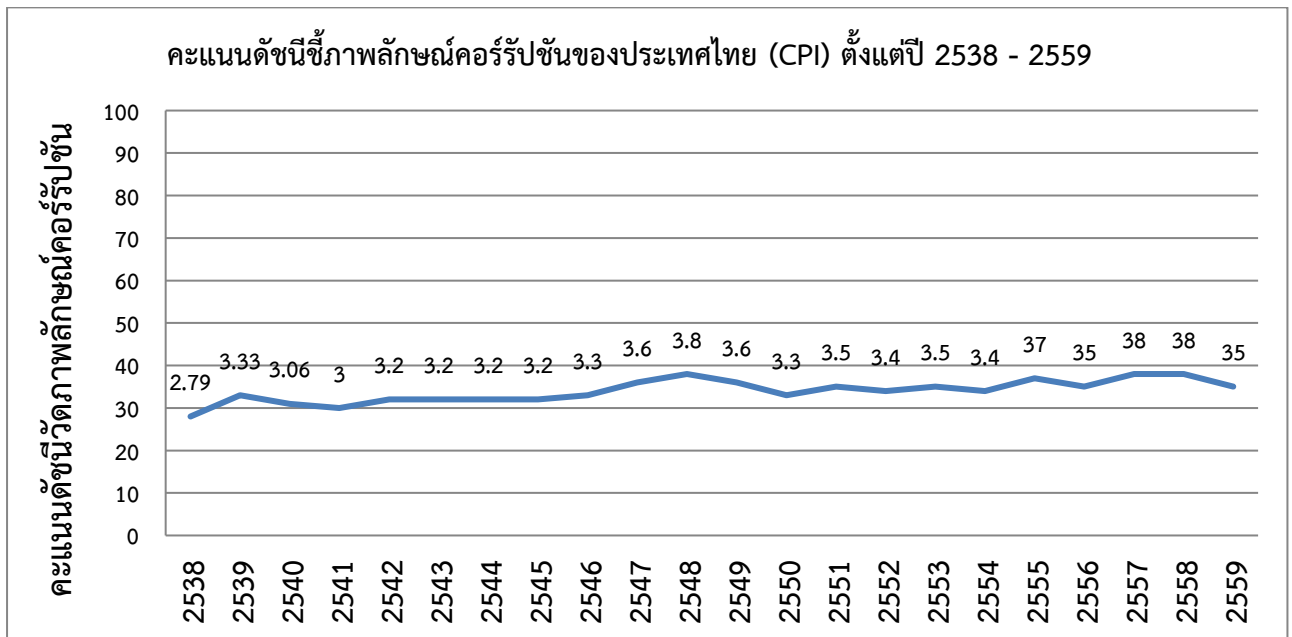

รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙
(Corruption Perceptions Index ๒๐๑๖)

๑.ผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี ๒๕๕๙

๑.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๗๖ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนี ปรากฏว่าร้อยละ ๖๙ มีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงสุดที่สุด ๒ ประเทศ คือ นิวซีแลนด์และเดนมาร์ก มีคะแนน ๙๐ คะแนน ขณะที่รองลงมาเป็น ฟินแลนด์ มี ๘๙ คะแนน และ สวีเดน ๘๘ คะแนน สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ โชมาเลีย ได้รับคะแนนเพียง ๑๐ คะแนนเท่านั้น

๑.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๗๖ ประเทศ ลดลงจากปี ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน ๓๘ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๗๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๖๘ ประเทศ และอยู่ในเป็นลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๔ คะแนน ๒) บรูไน ๕๘ คะแนน ๓) มาเลเซีย ๔๙ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๗ คะแนน โดยมีคะแนนเทียบเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์และติมอร์เลสเต้ ซึ่งเป็นผลคะแนนที่เทียบเท่ากับปี ๒๕๕๖ ,๒๕๕๓ และ ๒๕๕๑

๒.ผลคะแนนจากแต่ละแหล่งดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี ๒๕๕๙

ในปีนี้อองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้เพิ่มแหล่งการประเมินจากเดิม ๑๒ แหล่งการประเมินเป็น ๑๓ แหล่งการประเมิน และสำหรับการประเมินคะแนนของประเทศไทยได้เพิ่มจาก ๘ แหล่งการประเมินเป็น ๙ แหล่งการประเมิน ดังนี้

๑.World Economic Forum Executive Opinion Survey (EOS) 2016 : WEF

๒. IMD World Competitiveness Yearbook 2016 : IMD
 ๓. Political Risk Services International Country Risk Guide 2016 : PRS
 ๔. Global Insight Country Risk Ratings 2015: GI
 ๕. Bertelsmann Foundation Transformation Index 2016 : BF (TI)
 ๖. World Justice Project Rule of Law Index 2016 :WJP
 ๗. Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings 2016 : EIU
 ๘. Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence 2016 :PERC
 ๙. Varieties of Democracy (VDEM) Project 2016 :VDEM

ซึ่งปรากฏว่าประเทศไทยได้รับคะแนนในแต่ละแหล่งการประเมินที่ผ่านมาปรากฏตามตาราง
 เปรียบเทียบผลอันดับคะแนนของประเทศไทยย้อนหลัง ๓ ปี

ตารางเปรียบเทียบผลคะแนนของประเทศไทยย้อนหลัง ๓ ปี

ผล	จำนวน	แหล่งข้อมูล	คะแนน			กลุ่มเป้าหมาย
			๒๐๑๔	๒๐๑๕	๒๐๑๖	
 มากขึ้น	๓	WJP (+๑๑) เจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมการใช้ตำแหน่ง หน้าที่ในทาง มีขอบเขตน้อยเพียงใด	๔๔	๒๖	๓๗	ผู้เชี่ยวชาญ
		IMD (+๖) การตัดสินใจและการทุจริตมีอยู่หรือไม่ และมากน้อย เพียงใด	๓๓	๓๘	๔๔	นักธุรกิจทั่วโลก ๔,๓๐๐ คน
		ICRG (+๑) ผู้มีอำนาจหรือตำแหน่งทางการเมืองมีการทุจริตโดย ใช้ระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติ และภาคการเมืองกับภาค ธุรกิจมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด	๓๑	๓๑	๓๒	นักวิเคราะห์ของ PRS
 คงที่	๑	BTI เน้นเรื่อง การลงโทษทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้ อำนาจหรือตำแหน่งในทางที่ผิด ความสำเร็จของภาครัฐในการ ควบคุมการทุจริตคอร์รัปชันและการมีกลไกเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่ในระบบ	๔๐	๔๐	๔๐	ผู้เชี่ยวชาญ ๒ คน/ประเทศ
 ลดลง	๔	GI (-๒๐) การดำเนินการทางธุรกิจต้องเกี่ยวข้องกับการทุจริตมาก น้อยเพียงใด	๔๒	๔๒	๒๒	ผู้เชี่ยวชาญและ นักวิเคราะห์ความ เสี่ยง
		WEF (-๖) ภาคธุรกิจต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่างๆ มากน้อยเพียงใด	๓๙	๔๓	๓๗	นักธุรกิจใน ประเทศ
		PERC (-๔) ระดับการรับรู้ว่าการทุจริตเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ สถาบันต่างๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มากน้อยเพียงใด	๓๕	๔๒	๓๘	นักธุรกิจ ต่างประเทศที่อาศัย อยู่ในประเทศ
		EIU (-๑) ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการใช้จ่ายงบประมาณ ภาครัฐและวัฒนธรรมการจ่ายสินบน	๓๘	๓๘	๓๗	นักวิเคราะห์ความ เสี่ยงทั่วโลก
 เพิ่มเติม		V-Dem ความพยายามระดับนานาชาติในการสร้างตัวชี้วัดใหม่ด้าน ประชาธิปไตยสำหรับทุกประเทศตัวชี้วัดคือความเป็นประชาธิปไตยของ ประเทศ โดยวัดจากความคิดเห็นของประชาชนว่าประเทศนั้นมีความเป็น ประชาธิปไตยมากน้อยแค่ไหน เช่น การมีส่วนร่วม ความเป็นเอกฉันท์	-	-	๒๔	นักวิชาการ นัก ธุรกิจ นักวิเคราะห์ ทั่วโลก

๓. ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ

๓.๑ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเทียบกับผลคะแนนในระดับโลก

๑) ประเทศไทยมีผลคะแนน ๓๕ คะแนน โดยอยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับประเทศกาบอร์ เนเจอร์ เปรู ฟิลิปปีนส์ ติมอร์เลสเต้ และ ตรินิแดดและโตเบโก ขณะที่ในปี ๒๐๑๕ ประเทศไทยมีผลคะแนน ๓๘ คะแนน โดยอยู่ในลำดับที่ ๗๖ ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับประเทศ บอสเนียร์แอนด์เฮอเซโกเวน่า บราซิล บูกินา ฟาโซ อินเดีย ตูนิเซีย และแซมเบีย

ตารางแสดงประเทศที่มีผลคะแนนเท่ากับประเทศไทย

ปี ๒๐๑๕	ปี ๒๐๑๖
Bosnia and Herzegovina	Gabon
Brazil	Niger
Burkina Faso	Peru
India	Philippines
Tunisia	Timor-Leste
Zambia	Trinidad and Tobago

๒) เป็นประเทศที่มีคะแนนตกลงมากที่สุดเป็นลำดับที่ ๒๓ จากทั้งหมด ๗๗ ประเทศที่มีคะแนนลดลง โดยลำดับที่ ๑ ของประเทศที่คะแนนตกลงมากที่สุด คือ การ์ตา ขณะที่ประเทศที่ได้คะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ ซูรินาเม (มี ๙ ประเทศที่เข้าร่วมการประเมินในปี ๒๐๑๖ แต่ไม่เข้าร่วมประเมินในปี ๒๐๑๕)

ตารางแสดงผลประเทศที่มีผลคะแนนลดลงมากที่สุดและเพิ่มขึ้นมากที่สุด

ลำดับ	ประเทศ	ผลคะแนนปี ๒๐๑๕	ผลคะแนนปี ๒๐๑๖	ความเปลี่ยนแปลง
๑	Qatar	๗๑	๖๑	-๑๐
๒	Kuwait	๔๙	๔๑	-๘
๓	Bahrain	๕๑	๔๓	-๘
๔	Saudi Arabia	๕๒	๔๖	-๖
๒๒	Thailand	๓๘	๓๕	-๓
๑๖๔	Myanmar	๒๒	๒๘	+๖
๑๖๕	Timor-Leste	๒๘	๓๕	+๗
๑๖๖	Belarus	๓๒	๔๐	+๘
๑๖๗	Suriname	๓๖	๔๕	+๙

๓.๒ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนในระดับเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๑๙ จาก ๓๐ ประเทศในเอเชียแปซิฟิกที่เข้าร่วมประเมินโดยตกลงจากปีที่แล้วซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๑๒ จาก ๒๗ ประเทศที่เข้าร่วมประเมิน โดยในปี ๒๐๑๖ ประเทศ ๕ ลำดับแรกที่ได้คะแนนสูงที่สุดในเอเชียแปซิฟิกปีนี้อย่างไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี ๒๐๑๕ โดยประกอบด้วย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย ฮองกง และ ญี่ปุ่น

ตารางแสดงอันดับ/ผลคะแนนเปรียบเทียบของประเทศที่ได้คะแนนมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ลำดับ	ปี ๒๐๑๕	คะแนน/อันดับโลก	ปี ๒๐๑๖	คะแนน/อันดับโลก
๑	New Zealand	๘๘/๔	New Zealand	๙๐/๑
๒	Singapore	๘๕/๘	Singapore	๘๔/๗
๓	Australia	๗๙/๑๓	Australia	๗๙/๑๓
๔	Hong Kong	๗๕/๑๘	Hong Kong	๗๗/๑๕
๕	Japan	๗๕/๑๘	Japan	๗๒/๒๐
๑๒	Thailand	๓๘/๗๖	Thailand	๓๕/๑๐๑

๓.๓ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนในระดับอาเซียน ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๕ ของจำนวนประเทศในอาเซียนที่เข้าร่วมประเมิน โดยตกลงจากปีที่แล้วที่อยู่ในลำดับที่ ๓ ทั้งนี้ แนวโน้มคะแนนของประเทศในอาเซียนครั้งนี้ ปรากฏว่าประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียนได้คะแนนเพิ่ม โดยมีจำนวน ๕ ประเทศ ได้แก่ เมียนมาร์ (+๖) ลาว (+๕) เวียดนาม (+๒) อินโดนีเซีย (+๑) ทิมอร์เลสเต (+๗) ขณะที่ประเทศที่ได้คะแนนลดลงมีจำนวน ๓ ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ (-๑) มาเลเซีย(-๑) และไทย (-๓) และประเทศที่ได้คะแนนเท่าเดิม จำนวน ๒ ประเทศ คือ ฟิลิปปินส์และกัมพูชา รายละเอียดปรากฏดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบอันดับ/ผลคะแนนของประเทศอาเซียน

ลำดับ	ปี ๒๐๑๕	คะแนน/อันดับโลก	ปี ๒๐๑๖	คะแนน/อันดับโลก
๑	Singapore	๘๕/๘	Singapore	๘๔/๗
๒	Malaysia	๕๐/๕๔	Brunei	๕๘/๔๑
๓	Thailand	๓๘/๗๖	Malaysia	๔๙/๕๕
๔	Indonesia	๓๖/๘๘	Indonesia	๓๗/๙๐
๕	Philippines	๓๕/๙๕	Philippines	๓๕/๑๐๑
๖	Vietnam	๓๑/๑๑๒	Thailand	๓๕/๑๐๑
๗	Timor-Leste	๒๘/๑๒๓	Timor-Leste	๓๕/๑๐๑
๘	Laos	๒๕/๑๓๙	Vietnam	๓๓/๑๑๓
๙	Myanmar	๒๒/๑๔๗	Laos	๓๐/๑๒๓
๑๐	Cambodia	๒๑/๑๕๐	Myanmar	๒๘/๑๓๖
๑๑	-		Cambodia	๒๑/๑๕๖

บทสรุป

ภาพรวมผลคะแนน CPI ของประเทศไทยในปี ๒๕๕๙ ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๗๖ ประเทศ ซึ่งเป็นการลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากปี ๒๕๕๘ ที่ประเทศไทยมีคะแนน ๓๘ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๗๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๖๘ ประเทศ ดังนั้นจึงนำมาสู่บทสรุปประเด็นข้อเท็จจริงสำคัญ ๕ ประเด็นซึ่งเป็นผลจากระดับคะแนน CPI ที่ประเทศไทยได้รับในปี ๒๕๕๙ ดังนี้

๑ แหล่งการประเมินเพิ่มขึ้นจาก ๘ แหล่งเป็น ๙ แหล่ง โดยแหล่งที่เพิ่มขึ้นเป็นแหล่งดัชนีการประเมินที่ใช้ประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีประเทศที่ใช้แหล่งการประเมินทั่วโลก ๗๔ ประเทศ ในเอเชียแปซิฟิกมีเพียง ๑๒ ประเทศ และมีประเทศในอาเซียนใช้แหล่งดัชนีนี้ในการประเมิน ๕ ประเทศ โดยประเทศที่ได้รับคะแนนในแหล่งการประเมินนี้มากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ภูฏาน ๖๔ คะแนน ไต้หวันและเมียนมาร์ที่ ๕๐ คะแนน และติมอร์เลสเต่ อยู่ที่ ๔๕ คะแนน ขณะที่ประเทศไทยได้รับการประเมินคะแนนจากแหล่งดัชนีนี้เพียง ๒๔ คะแนน ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าคะแนนที่ลดลงส่วนหนึ่งของประเทศไทยเกี่ยวข้องกับระดับการรับรู้ในเรื่องประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของประชาชนในสายตานานาชาติ ซึ่งปรากฏในบทวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยในรายงานขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) อย่างชัดเจน

๒ แหล่งการประเมินที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดในปี ๒๕๕๘ ได้รับคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุดในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีแหล่งการประเมินที่คะแนนเพิ่มขึ้นทั้งหมด ๓ แหล่งการประเมินประกอบด้วย WJP (๓๗ คะแนน) IMD (๔๔ คะแนน) และ ICRG (๓๒ คะแนน) ซึ่งทั้ง ๓ แหล่งการประเมินเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์กระทำการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยแหล่งการประเมินที่มีระดับคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ WJP (+๑๑ คะแนน) ซึ่งในการประเมินครั้งที่แล้วได้รับคะแนนน้อยที่สุด ดังนั้นแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ความมุ่งมั่นจริงจังในการดำเนินการของประเทศไทยในการต่อต้านการทุจริต

๓ แหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมากในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีแหล่งการประเมินที่คะแนนลดลงทั้งหมด ๔ แหล่งการประเมิน คือ GI (๒๒ คะแนน) WEF (๓๗ คะแนน) PERC (๓๘ คะแนน) และ EIU (๓๗ คะแนน) โดยแหล่งการประเมินที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด คือ GI (-๒๐ คะแนน) รองลงมาคือ WEF (-๖ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ว่าภาคธุรกิจเกี่ยวข้องกับการทุจริตมากน้อยเพียงใด และการสำรวจจาก นักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศว่าภาคธุรกิจต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่างๆ มากน้อยเพียงใด ดังนั้นสะท้อนให้เห็นว่า ในสายตานานาชาติยังไม่เกิดความเชื่อมั่นในความโปร่งใสของการดำเนินการธุรกิจในประเทศไทยโดยยังปรากฏการเรียกรับสินบนจากนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยอย่างรับรู้ได้

๔ แหล่งการประเมินที่มีผลคะแนนลดลงสอดคล้องกับสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยในปัจจุบัน ก่อนการประกาศผลการประเมินดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI ๒๐๑๖) โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้เปิดเผยผลการสำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย (Corruption Situation Index : CSI) ในรอบ ๖ เดือน จากการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ประชาชนร้อยละ ๕๐.๑ ผู้ประกอบการ/ภาคเอกชน ร้อยละ ๒๔.๐ และข้าราชการ/ภาครัฐ ร้อยละ ๒๕.๙ รวม ๒,๔๐๐ ตัวอย่าง ปรากฏว่าภาพรวมระดับคะแนนดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทยมีผลคะแนนดีขึ้นในทุกดัชนี โดยดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทยอยู่ในระดับ ๕๕ คะแนน ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ดีที่สุดของประเทศไทยตั้งแต่ได้มีการสำรวจและเพิ่มขึ้นจากระดับ ๕๓ คะแนนเมื่อการสำรวจในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจ CSI มีประเด็นที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับผลการประเมิน CPI ด้วยเช่นกัน ดังนี้

๔.๑ ร้อยละเงินเพิ่มพิเศษของรายรับที่ผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจกับภาครัฐจะต้องจ่ายเงินเพิ่มพิเศษ แก่ข้าราชการ/นักการเมือง เพื่อให้ได้ทำสัญญา โดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑ - ๑๕ แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดจะพบว่า จำนวนผู้ตอบคำถามในส่วนนี้ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๖ ในช่วงการสำรวจเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เป็น ร้อยละ ๑๘ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจากการสำรวจก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พบว่า โดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑๕ - ๒๕ และหลังเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงรอบการสำรวจ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑ - ๑๕ มาโดยตลอด เป็นข้อสังเกตว่า การที่รัฐบาลได้ดำเนินการทุกรูปแบบในการแก้ไขปัญหาการทุจริต แต่ร้อยละเงินเพิ่มพิเศษที่ผู้ประกอบการจ่ายให้กับภาครัฐกลับไม่ลดลงแต่อย่างใด ดังนั้นสะท้อนให้เห็นว่าการจ่ายเงินเพิ่มพิเศษอาจเริ่มกลับมารุนแรงขึ้นเรื่อยๆ

๔.๒ รูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด ประชาชนมีความเห็นในการสำรวจรอบปัจจุบันว่ารูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด ๓ อันดับแรก คือ ๑) การเอื้อประโยชน์แก่ญาติ/พรรคพวก ๒) ใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว และ ๓) การให้สินบน ของกำนัล หรือรางวัลต่างๆ ซึ่งทั้ง ๓ ประเด็นสอดคล้องกับผลคะแนนการประเมิน CPI ที่สะท้อนออกมาในแต่ละแหล่งดัชนีที่มีระดับคะแนนลดลงอย่างชัดเจน

๕ สถานการณ์การทุจริตส่วนใหญ่ของภูมิภาคอาเซียนมีแนวโน้มดีขึ้น เนื่องจากระดับคะแนน CPI เป็นการประเมินที่ได้รับความเชื่อถือจากนานาชาติ โดยเฉพาะนักลงทุนและนักธุรกิจที่มักจะใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจในการเข้ามาลงทุนยังประเทศต่างๆ ดังนั้นการที่ประเทศในอาเซียน ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ประเทศไทยมีผลคะแนนลดลงจึงไม่เป็นผลดีต่อภาวะ ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยระยะต่อไป

.....

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

สำนักงาน ป.ป.ท.

๒๖ มกราคม ๒๕๖๐